

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

In Matthæi Cap. 14.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

ma ergo est, hominum propriam malitiam & incredulitatem in causa esse, non solum propinqua & proxima, sed plane vnica, si de causa proprie dicta loquamur, cur Dei myſteria à multis non capiantur. Quod in Prompt. Cath. circa hæc ipsa verba latius disputatū vide. Hanc causam in fine huius capituli apertissimè posuit Matthæus dicens, *Christum in patria sua non fecisse multas virtutes propter incredulitatem illorum.* Quæ verba manifestè docent, Deum circa incredulos paratum esse suas partes agere, & propter hominum pernicitiam suam gratiam iustè subtrahere, non ex sola sua voluntate hominum mentes stupore percutere, vt supra Calvinus docuit. Nunc enim suorum mendaciorum immemor hoc loco ita scribit, hæc verba tractans. *Sanè ita res se habet. Dominus vbi videt virtutē suā à nobis non recipi, tandē eam subducit: & tamē interea cōquerimur eius opē nobis deesse, quā nostra incredulitas procul arcet ac repellit.* Vide plura in Marc. c. 6.

Domin.
Sexages.

IN MATTHÆI CAP. 14.

9. Propter iurandum autem iussit dari.

INDVLGET hic stomacho suo Calvinus, non verbi Dei interpretem sed maledicum & intemperantem conuiciatorē agens. Quum enim ex hoc Herodis iureiurando tum temerario & inepto, tum maiori cum impietate seruato, sana doctrina duplex sacrilegium vitandum colligat; vnum, ne temere Dei nomē assumatur; alterum, ne quod temere iuratum est, cum manifesta impietate seruetur: Calvinus ex hac sana doctrina religioni Catholicæ hanc calumniam struit. *Hinc sequitur, ait, vota monastica, quibus coniuncta est manifesta impietas, non magis conscientiam ligare quàm magicos exorcismos.*

Vota monastica
defendantur.

cismos, quia Deus sacrum suum nomen ad peccati confirmacionem valere non vult. Ponit homo impius pro manifesta impietate, ponitque tantum, nec vel vno verbo probat, quod tota semper Ecclesia Christi Catholica pro summa pietate, ac totius pietatis perfectione complexa est. Cui breuiter respō-

Esa. 5.

dendum est. Ve vobis qui dicitis malum bonum, & bonum malum; ponentes tenebras lucem, ac lucem tenebras; ponentes amarum in dulce, & dulce in amarum. Ve qui sapientes estis in oculis vestris, & etiam vobis metipsis prudentes. Nisi enim arrogantissimus Calvinus in oculis suis valde sapiens fuisset, vota monastica in tota semper Ecclesia & totius antiquitatis testimonio probatissima, tam perfricta & impudenti fronte manifestè impia nunquam pronunciaisset. Sed huic

Enarrat. in

Psal. 132.

impudentiæ vnus Augustinus, quem vnum maximi semper Calvinus facit, satisfaciet. Quod enim de Donatistis dixit, hoc aptissime in Calvinum quadrat. Merito (inquit) insultant nomini vnitatis qui se ab vnitae præciderunt: merito illis displicet nomen monachorum, quia illi nolunt habitare in vnum cum fratribus, sed sequentes Donatum, Christum dimiserunt. Hoc ille,

In Psalm.

99.

Porro de eisdem Monachis alibi dicit. Qui non perseuerauerit implere quod vouit, sit desertor tam sancti propositi, & reus voti non redditi. Hæc ille. Rursum alio in loco plenius. Est quidam modus vouendi communis

In Psalm.

75. prope finem.

omnibus, eorum quæ in communi præcipiuntur. Sunt etiam vota propria singulorum. Alius vouet Deo castitatem conjugalem, vt præter uxorem suam non nouerit aliam. Alij etiam vouent & si experti tale coniugium, ultra nihil tale pati, nihil tale concupiscere aut sustinere: & ipsi vouerunt aliquid maius quàm illi. Alij virginitatem ipsam ab ineunte ætate vouent, vt nihil tale vel experiantur, quale illi experti sunt & reliquerunt: & isti vouerunt plurimum. Alij vouent domum suam esse hospicalem omnibus sanctis aduenientibus.

Magnum

Magnum votum vouent. Alius vouet relinquere omnia sua distribuendo pauperibus, & ire in communem vitam, in societatem sanctorum. Magnum votum vouit. Quisque quod vouere voluerit, voueat: Illud attendat, vt quod vouerit reddat: quia scriptum est, Vouete & reddite Deo vestro. Hæc ille, & multo illic plura. Idem denique voti semel facti vinculum vrget, & premit, in lib. de adulterinis coniugijs, lib. 1. capite 24. Solet Calvinus D. Augustinum fidelissimum antiquitatis interpretem merito vocare. Expostulent ergo contra illum imò contra totam antiquitatem Calvinistæ, quibus auctore Caluino vota monastica cum manifesta impietate coniuncta videntur.

19. *Aspiciens in calum benedixit.*

BENEDICTIO hoc loco, ait Calvinus, vt alibi saepe pro gratiarum actione capitur. Sed eadem historia apud Lucam posita hanc expositionem manifesti erroris conuincit, nisi forte ipsis panibus ac piscibus gratias egisse Christum dicere velit Calvinus. Nam in Luca sic legitur. *Acceptis quinque panibus & duobus piscibus, respexit in calum, & benedixit illis, & fregit.* Manifestè dicitur quòd Christus ipsis panibus & piscibus benedixerit, id est, bene precatus fuerit, aspiciens in calum, vt potestatem hanc benedicendi & per benedictionem multiplicandi à cælo se accipere profiteretur. Porro idem Calvinus in capite 19. Matth. ad illa verba, *Oblati sunt ei paruuli vt imponeret eis manus,* ait Christum oblatos sibi paruulos solemniter benedictionis ritu Deo Patri consecrasset. Beza in hunc Matth. locum benedictionem quoque interpretatur gratiarum actionem, quia Matth. 15. & Ioan. 6. in simili miraculo ponitur vox *εὐχαριστίας,* gratias

Luc. 9.

Benedictio creaturarum.

gratias egit, non autem, εὐλόγησε, benedixit. Cæte-
rū Luc. 9. vbi non solū reperitur verbum εὐλογησε
benedixit, sed additur relatiuum αὐτοῦς, illis. j. pa-
nibus, in hūc modum cauillatur. Non dubium est

Beza ina-
nis lucta
& tergi-
uerfatio.

(inquit) quin εὐλογεῖν hoc loco significet το εὐχαιεῖν:
j. gratias agere. Quia tamen additur relatiuum αὐτοῦς, &
nimis absurdum fuerit cogitare Christum egisse panibus
gratias, aut precatum esse panes ac pisces, emollienda est hæc
interpretatio. Dicitur ergo panibus benedixisse, id est, de
his panibus ac piscibus gratias egisse Deo Patri, & simul
eum precatus vt tantilla panum ac piscium copia tantam
multitudinē pasceret. Denique vt totum hoc conuiuium ad
Dei gloriam referretur. Hæc Beza contra apertam
veritatem Euangelicā pertinaciter contendens,
& contra stimulum frustra calcitrans. Hæc enim
expositio sensum literæ prorsus euertit. Nam de
panibus gratias agere Deo, non est ipsis panibus
benedicere, sed Deo. At Lucas dixit, quòd ipsis pas-

Beza
glossā lite-
ram de-
struit.

nibus benedixerit Christus. Deinde precari Deum pro
multiplicatione panū, est rursus actio ad Deum
relata, non ad panes. At Lucas dicit, ipsis panibus
benedixisse Christū, vt benedictionis actio ad panes
ipfos referatur. Denique vt totum conuiuium ad
Dei gloriam referatur, finis certè benedictionis
esse potuit, sed non ipsa benedictio, quæ ad ipsos
panes referebatur, si vera narrat Lucas. Postre-
mò si quom in alijs Scripturis legimus, Benedixit
auiibus & piscibus & hominibus, dicens, Crescite &
multiplicamini; & ad Abrahā, Benedicam tibi, & mag-
nificabo nomen tuū, &c. & rursus de Sara, Benedicam
ei, & ex illa dabo tibi filiū cui benedicturus sum, eritque in
nationes; & denique ad Isaac, Benedicam tibi, & multi-
plicabo semen tuum, &c. & postremò de Iacob, Bene-
dixit ei, dicens, Cresce & multiplicare; sed & toti veteri
populo, Benedicā panibus tuis, & aquis, & auferā infir-
mitatem

Gen. 1.

Gen. 22.

Gen. 17.

Gen. 26.

Gen. 35.

Exod. 23.

mitatē de medio tui; in his multisq; alijs similibus locis nemini dubiū est *benedictiones* Dei ad ipsas creaturas relatas, & aliquid in illis operatas, fuisse: quæ hoc loco hæreticorum tergiuersatio est, benedictionis actionem in Christo à creaturis tanto miraculo multiplicatis remouere, & in solâ gratiarum actionem conuertere? Sed impudentes hæretici clamant semper & postulant scriptum verbum & literæ contextum: ipsum tamen verbum & contextum audacissimè peruertunt. Alioqui cur non aduertunt Christum vt hominē gratias Patri egisse, vt Deum verò benedixisse, & benedicens panes multiplicasse? Sanè dum ita pertinaciter contendunt Christi benedictionem nihil fuisse quàm gratiarum actionem, id obiter agunt, vt diuina sua actione & operatione propria, qua panes benedicens multiplicauit, Christum spolient: quem sibi aditum pateferi gaudebunt in sinu noui hodie Ariani. Tota autem hæcorum pertinax contentio inde nascitur, ne in diuina Eucharistia, ad cuius doctrinam Christus hac panū multiplicatione viam sternebat (quam ob causam idem miraculum præter morem suum Ioannes repetit, vt sermonem quem Christus de carne sua manducanda proximè habuit, ante hoc miraculum proximè præcessisse ostenderet) benedictionem Christi ad ipsa elementa panis ac vini referri videantur: de quo infra cap. 26. plura dicemus.

Scripturæ
textū au-
dacter
corrum-
punt hæ-
retici.

Ioan. 6.

28. *Domine si tu es, iube me ad te venire.*

QUVM Petri fidem hoc loco omnes interpretes laudent & admirentur, ipsaque res gesta & Christi approbatio proclamet, sed & singularem Petri

Petri fides
defendi-
tur.

Petri prerogatiuā supra ceteros Apollolos, quod solus super aquas ambulans ad Christum peruenit, veteres Patres obseruent, S. Chysoft. hom. 57. & Bernard. lib. 2. de considerat. ad Eugenium: vnus Calvinus, qui cum alijs hodie hæreticis omnia Petri præclara facta & dicta vel traducere vel extenuare conatur, incredulitatem in eo & temeritatem arguit. Incredulitatem arguit, quia postquam Christus dixerat, *Ego sum*, Petrus tamen dubius & perplexus dicat, *Si tu es*, Sed illā vocem non dubitantis fuisse, verūm maximè credentis & confidentis, illud adiunctum manifestè ostendit, *Iube me ad te venire super aquas*. Nulla enim fortior esse fides potuit, quàm iubente Christo, aquis se committere vt super eas ambulet. Nec vllus opinor hodie hæreticus qui solam fidem semper venditat, à Christo iustus hoc facere, idem tentare vellet. Quare illud, *Si tu es*, idem significare potest, quod, quia tu es, vt sæpe alibi in Scripturis. Infra cap. 19. *Si ita est causa hominis*, id est, quia sic res habet in matrimonio vt dicis: *Si tamen iustum est*, id est, quia iustum est: *Si passibilis Christus*, si primus ex resurrectione mortuorum, id est, quia vel quod passibilis erat Christus, &c. Deinde si propriè accipiatur, non tamen dubitantis animum, sed maioris habendæ certitudinis affectum demonstrat: vt illud beatissime virginis, *Quomodo mihi fiet istud?* ad quæ verba ipse Calvinus ita scribit. *Sciendum est non ita dubitare vel sciscitari vt sensibus suis Dei potentiam vel subijcere vel æquare velit, tantum subita admiratione percussa ad mouendam hanc quæstionem rapitur.* Hæc ille. Eodem in Petri verbis candore vti oportuit. Videns enim tam inusitatum spectaculum, Christam super aquas ambulare, dicendo, *Si tu es*, non ita dubitauit vt sensibus suis Dei potentiam

2. Thef. 1.
Act. 26.

Luc. 2.
Calvinus
à seipso
refutatur.

tentiam qua homo super aquas ambularet, vel subijceret vel æquaret: tantum subita illa admiratione percussus (erant enim omnes turbati, & præ timore clamauerunt, existimantes phantasma esse) ad experimentum istius præsentiae Christi petendū rapitur: vt cæteris sanè fortior ac firmior in fide, non vt præ alijs magis dubitans. Quare impiè subiunxit Calvinus. *In fide tam exigua & debili erumpit parū considerati voti ardor, Iube me venire super aquas.* Christus enim hoc non vt inconsiderati voti ardorem reprehendit, sed vt præstantissimæ fidei præclarum testimonium approbavit, iubens eum ad se venire super aquas, quod & de facto Petrus præstitit, ambulans super aquas vt ad Christum veniret. Cæterum ad hanc tam luculentam Christi approbationem vide quid cauilletur Calvinus. *Deus plerumque nobis prospicit, negando quod petimus; aliquando autem nobis est facilis, vt ipsa experientia stultitiæ nostræ nos melius conuincat.* Hæc ille, vt doceat ideo Christum voto Petri facillè annuisse, vt ipsa postea experientia stultitiæ suæ Petrum conuinceret: nempe quia paulo post submergi cœpit. Sed primum aduerte hoc cauillandi modo omnia piorum vota quibus Deum annuisse in Scripturis legimus, temeritatis quoque damnari posse. Nempe sic cum Caluino dicamus Deum facillè illis annuisse, vt ipsa experientia stultitiæ suæ eos conuincat. Cæterum tenendum est, Deū, tametsi electorum suorum pijs ac laudabilibus votis non semper annuat (quod diuini sui consilij secretum est, qui infinitè melius nouit quid nobis, & quando ac quomodo expediat, quam nos ipsi,) stultis tamen & ineptis eorum votis nullo modo annuere. Istud enim esset stulta vota approbare. Vnde etiam sequitur, hanc ambulationem Petri super

Deus
stultis
suorum
votis non
annuit.

I aquas

aquas quam Christus primo verbo concessit, & quæ per se non nisi curiosa quædã & inutilis actio videtur, aliquid mysticum & in ipso Petro singulare denotare debuisse; prout Patres supra notati obseruarunt. Neque verò Petri postea periculum quando submergi cœpit, prioris voti inconsiderantiam, aut prioris fidei imbecillitatem arguit, sed propter nouam ingentem ac vehementem tentationem, nouam fidei defectionem atque imminutionem demonstrabat. *Videns enim ventum vas lidum*, ait textus, *timuit*; id est, à priori sua confidentia defecit: & sic mergi cœpit. Quare Christus eum *modicæ fidei* appellat; modicæ videlicet respectu prioris, quæ multo maior erat, quando nec vadas nec ventos formidauit, *ambulans super aquas*. Tentatio quippe fidem probat, an constans & firma permanere velit. Nec qui tentationi succumbit, nullam propterea aut modicam semper fidem prius habuisse conuincitur, sed in fide non mansisse plerumque ostenditur. Cæterum totam hanc nouam procellam nouamque tentationem propter quam timuit Petrus, dissimulat prorsus impius Calvinus, vt hunc Petri timorem & periculum subsequens ex priori incredulitate & timore ortum accepisse persuadeat. Aitenim quod *temeritatis suæ pœnas dare hic Petrus incepit*. Dicit *dubitationem eius fuisse directè fidei contrariam*. Denique *vannum eius peruersumque timorem vocat*. Sic totam hanc historiam Euangelicam, ne aliqua singularis fidei cõmendatio in Petro appareret, homo impius corrumpit atque peruertit. Quod tamen ad eius singularem commendationem Matthæus scripsit, Marcus verò, qui Christi ambulationem super mare commemorat, hoc Petri admirabile factum more suo tacuit, vt cætera omnia quæ pro

Caluini
dolus ma-
lus.

pro Petri prerogatiua faciunt: ipso hortante Petro, qui Marci Euangelium vidit & approbavit, vt notat B. Chrysoftomus.

Homil. 59
in Matth.

36. Et rogabant eum vt vel fimbriam vestimenti eius tangeret. Et quicumque tetigerunt, salui facti sunt.

DISPLICUIT vehementer hæc narratio Caluino, & iuxta commentarium quem adfert, facile apparet, si Matthæi loco fuisset, vniuersam hanc historiam altissimo silencio inuoluere eum voluisse. Sic enim ad hæc verba scribit. *Credibile est superstitione aliqua fuisse implicitos quum ad tactum vestis restringerent Christi gratiã: saltem illum fraudabant honoris sui parte, quum nihil virtutis sperarent ex simplici eius verbo. Sed ne linum fumigans extinguat, sese accommodat eorum ruditati.* Hæc ille, pessimo suo fermento torã historię huius Euangelicę massam corrumpens. D. enim Matthæus volens ex proposito ostendere, quanta iam esset Christi redemptoris nostri existimatio & fama, quantaque populi illius loci circa lacum Genesareth, vbi plurimum versabatur, fides & deuotio erga Christũ, sic de illis scribit. *Et cum cognouissent viri loci illius, miserunt in vniuersam regionem illam, & obtulerunt ei omnes malè habentes, & rogabant eum vt vel fimbriam vestimenti eius tangerent, &c.* Quid? An impius Caluinus hoc quoque superstitioni deputabit, quod mittentes in vniuersam regionem, obtulerunt ei omnes malè habentes? At D. Petrus hoc in singularem Christi laudem commemorauit, prædicans fidem Centurioni & eius familię gentium primitijs, quod pertransijt benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo. Quod si verò prior narrationis pars factum commemorat superstitione carens, 1.

Caluinus
taxat
quod
Euangeli-
sta lau-
dauit.

Historia
Euangeli-
ca defen-
ditur.
Act. 10.

- quomodo posterior pars factum narrabit super-
 2. stitione plenum? Deinde an solet Christus alio-
 rum ruditati sic se accommodare, vt facta super-
 stitiosa non solum toleret, sed & miraculis bene-
 ficis honoret? An vel in vlllo magistro tolerandū
 hoc esset, vt factum supersticiosum beneficio
 3. commendaret? An Christus, qui omnem in Pha-
 risaïs superstitionem acerrimē semper taxauit,
 eandem in populo non solum dissimularer, sed &
 diuinis beneficijs cohonestaret? Dubitari absque
 impietate non potest, Christum Redemptorem
 non nisi virtutem supplicantium, maximē fidem
 ipsam in omnibus suis miraculis ac beneficijs re-
 munerasse. Quo in genere valde illustre est, quod
 rogatus à quodam de turba; *Magister, dic fratri meo*
vt diuidat mecum hereditatem; quia petitio illa non
 fidem aut pietatem vllam, sed auaritiam redole-
 bat, penitus recusauit dicens: *Homo, quis me consti-
 tuit iudicem aut diuisorem super vos?* Moxque ad illos
 dicebat: *Videte & caute ab omni auaritia,* &c. Non
 secus Christo odio est superstitio quàm auaritia,
 maximē veritatis magistro, qui omnem imprimis
 superstitionem eliminare debet. Qui ergo horum
 duorum auaritz accommodare se noluit, quo-
 modo tam multi populi superstitioni accom-
 modare sese voluisse existimabitur?

Caluini
 cauilla-
 tiones re-
 futantur.

Sed & superstitionis suspicio quā hic commi-
 niscitur Calvinus, prorsus vana & iniqua est. Ait
 illos superstitione implicitos, quia ad tactum vestis restrin-
 gerent Christi gratiam. Sed planē contra se res ha-
 buit. Non enim ad tactum vestis restringebant
 Christi gratiam, sed extendebant. Tanta enim il-
 lorum fides erat, vt crederent non solum verbo,
 aut contactu vel impositione manus Chri-
 stum sanare potuisse (quod sæpius aut vide-
 rant,

rant, aut audiuerant) sed etiam solo vestis adeoque fimbriae vestis contactu sanare posse. Itaque vsque ad ipsam fimbriam Christi gratiam extendebant, non restringebant. Vnde in hunc locum Chrysost. *Non similiter ut prius ad domos trabebant, & tactum manus inquirebant, sed cum maiori fide eum accedebant.* Id quod etiam verba Euangelistae bene perpensa manifestum faciunt. Non enim dicit, Rogabant eum ut solam fimbriam tangerent, quasi eo solo modo Christum sanare posse existimarent, quod fuisset plane ridiculum: sed dicit, *Rogabant eum ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent*, nempe ut vel hac minima ac facillima ad Christum accessione sanari eos permetteret, quem multis alijs modis sanare posse credebant. Addit Calvinus, *quod Christum parte sui honoris fraudabant, quum nihil virtutis sperarent ex simplici eius verbo.* Alia est & insulsa calumnia. Non enim hoc dicit Euangelista, quod verbo Christi diffiderent, aut verbi Christi virtutem negarent, sed ostendit eorum fidem tantam fuisse, ut vel fimbriae contactu contenti essent. Quod inusitatus & rarius erat, credebant; multo magis quod frequentius erat, credidisse dubitari non debet: frequentius verbo aut impositione manus Christus sanabat quam solo fimbriae contactu. Hanc igitur specialem gratiam ex firma & speciali in eum fide sibi fieri postulabant: quam & Christus ut laudabile ac fide plenum concessit. Siquis a peritissimo & expertissimo aliquo medico, quem una aliqua sola portione sanare iam posse confideret quod alij medici non nisi varijs adhibitis medicamentis & multa cura sanarent, rogaret ut vel illam portionem ipsi ministraret, an iste totam reliquam huius medici artem aut contemnere aut negligere diceretur? An non potius

ostendit se de hoc medico magnificè sentire, & propter singularem de arte & peritia eius opinionem, hoc vno medicamento contentum fore: Ita planè in facto præfenti se res habet.

Reliquiarum religiosus usus descenditur.

Sed nunc cur in hoc facto superstitionis notam hæreretam studiose Calvinus velit, videamus. Adiungit præcedentibus vt totum animi sui morbum aperiat. *Interea non est quòd inde sibi placeant qui gratiam Dei in ligno aut clavis aut vestibus querunt, quom disertè pronuntiet Scriptura nefas esse quicquam nunc concipere de Christo nisi spiritali celestique eius gloria dignum. Tolerata fuit ad tempus eorù infirmitas qui nescientes Christum esse Deum, propius ad eum accedere optarunt. Nunc quom odore gratie sue celum & terram implet, fide non manibus vel oculis apprehendere docet quam e celis offert salutem.* Hæc ille. Sed nimis ferò prophanus homo suam hæc impietatem post annos 1500. nos docet: quom sanctissimi & doctissimi Patres in sanctorum ac maxime Crucis Christi reliquijs toto hoc tempore magnâ venerationem posuerint, variâque à Deo beneficia senserint; nō gratiam Dei in illis quæretes (vt iste impostor odio se loquitur) quæ propriè gratia Dei vocatur, & hominem internè iustificat aut sanctificat, sed varia Dei dona ac beneficia in illis quærentes, quæ vel ad externam incolumitatem vel ad consolationes internas facerent: Augustinus videlicet Ambrosius, Hilarius, Basilus, Chrysostomus, Athanasius, Gregorius Nazanzemus, Gregorius Nyssenus, Theodoretus, Eusebius Emislenus, Cyrillus, Paulinus, Hieronymus: quorum omnium vel verba citauimus, vel loca annotauimus in Prompt. Cath. Dom. 23. post Pent. Hos omnes Caluino opponimus, & meritò antepo-
nimus. Deinde qui reliquias aut Christi aut San-
ctorum

etorum eius venerantur, nihil spiritali aut caelesti Christi gloria indignum (vt obijcit Calvinus) concipiunt: imò de ea tanto magnificentius sentiunt, quanto certius credunt, non illum solù, sed quicquid eius est, opitulari nobis posse: siue Sanctos eius, eorùmq; reliquias, siue Crucis lignum, aut terræ contactum vbi passus est. Rursum non est in illis infirmitas toleranda, quasi eorum qui Christum esse Deum nesciunt; sed est pietas maximè laudanda, & eorum qui Christum esse Deum maximè credunt: qui non fide tantum è cælis salutem expectant, sed manibus etiam atque oculis eum apprehendere, quatenus in terris apprehendi potest, cupiunt atque contendunt. Christus in terra manibus atq; oculis apprehenditur, quando vni ex minimis eius poculum aque frigidae porrigimus, quando prophetam ab eo missum in nomine prophetæ accipimus, quando eum in pauperibus esurientem pascimus, nudum vestimus, &c. Quando eos quos mittit audiendo & honorando, ipsum audimus, ipsum honoramus. Postremò quando de pane illo edimus & de calice bibimus de quo dixit, *Hoc est corpus meum, & Hic est sanguis meus*. Ex quibus omnibus manifestum est, vanam & impiam esse Caluini speculationem, quòd oculis ac manibus apprehendi Christus non debeat. Deinde an illi pij ac fideles Christum esse Deum nesciebant, qui ex umbra Petri, & ex contactu sudariorum Pauli, salutem quærebant? An non & tunc Christus in cælesti sua gloria gratiæ suæ odorem in terras spargebat? Planè vel maximè tunc eam spargebat. Sed inter varium diuinæ illius gratiæ odorem, etiam hoc quoque spargebat Christus, quòd per Apostolorum & aliorum Sanctorum suorum manus prodigia faciebat in plebe: & quòd manum

Matth. 10

Luc. 10.

Matth. 24

1. Cor. 11

Act. 5. &

19.

Act. 4.

suam extendebat ad sanitates & signa & prodigia facienda per nomen sanctum suum: De quo vno singulari beneficio magnas Deo gratias egerunt Apostoli ipsi & ceteri fideles in vnum congregati. Sed impius Calvinus hoc totum genus ad superstitionem relegat, & propter infirmitatem eorum qui Christum adhuc esse Deum nesciebant, toleratum à Christo tantisper fuisse somniat. Sic ille tota Dei Ecclesia audacissime contempta, suam etiam in diuinis Scripturis crassam ignorantiam turpiter prodit.

IN MATTHÆI CAP. 15.

1. *Tunc accesserunt ad eum ex Hierosolymis Scribæ & Pharisei, dicentes.*

MULTVS & copiosus in hoc capite Calvinus est vt iustissimam Phariseorum reprehensionem in eo comprehensam in Ecclesiam Catholicam transferat. Videmus (inquit) quanta in ratione & modo colendi Deum sit hominis proteruitia. Non quos enim cultus subinde confingunt; & quo quisque videri vult sapientior, suum acumen in hac parte ostentat. Hæc ille pro suo libito garruens. Mox de quibus loquatur ostendit. Non de extraneis loquitur, sed de ipsis Ecclesie domesticis, quos Deus peculiariter hoc honore dignatus est, vt pietatis regulam ore suo dictatam habeant. Catholicos ergo accusat, & ipsos imprimis Ecclesie magistros. Nunc accusationis fundamenta sequuntur. Prescripsit Deus qualiter à nobis coli velit, ac perfectam sanctitatem lege sua complexus est. Hoc Calvino negamus, quod totam rationem cultus diuini in particulari Deus in Scriptura Evangelica vel